

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арх. 19 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права
та міжнародних відносин
01 вересня 2023 р.,

протокол № 8
Однієї Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК8 «СУЧАСНИЙ ПОЛІТИКО-АНАЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент та PR»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту
29 серпня 2023 р., протокол №7
Завідувач кафедри

Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Розробники: к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин і
політичного менеджменту Віктор ПАЩЕНКО

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	нормативна
Модулів – 2	Спеціальність 052 «Політологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		1
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 5,4	Освітній ступінь «магістр»	Лекції
		32 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
86 год.		
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 43 % аудиторних занять, 57 % самостійної та індивідуальної роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – оволодіння здобувачами комплексними знаннями про концептуальні основи сучасного політико-аналітичного дискурсу, оволодіння методами політичної аналітики, опанування технологій та інструментарію дослідження політичних явищ, інститутів та процесів; ознайомлення студентів з можливостями політичного аналізу у дослідженні процесу підготовки, прийняття та реалізації політичних рішень; формування професійних якостей, творчого критичного мислення, активної громадянської позиції.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття студентами цілісної системи знань, умінь та навичок щодо аналізу державної політики та використання аналітичних матеріалів в процесі публічного управління;

- розвиток практичних навичок та вмінь студентів з організації моніторингу державної політики та урядових програм, використання інструментарію оцінювання результативності та ефективності політичних рішень;

- вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду політичного аналізу, процесів визначення і аналізу політичної проблеми, прогнозування її розвитку, консультування щодо розробки та прийняття оптимальних варіантів політичних рішень;

- оволодіння практичними навичками використання аналітичних методів та процедур.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія»:

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими **наступних**

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 4

програмних результатів навчання за спеціальністю 052 Політологія:

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

Набуття соціальних навичок (soft-skills): аналітичне мислення; комунікаційні якості; креативність.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1: Політична аналітика як сфера професійної діяльності

Тема 1. Проблеми визначення предметного поля політичного аналізу та моделі фахівця – аналітика.

- 1.1. Політичний аналіз у політичній практиці та системі політичних наук.
- 1.2. Проблеми й перспективи інституціоналізації політичної аналітики в процесі формування системи державного управління й місцевого самоврядування України.
- 1.3. Типи аналітики та суб'єктів аналітичної діяльності у сфері політики

Тема 2. Політичний аналітик: роль і статус

- 2.1. Політичний аналіз, інформаційно-аналітичне консультування й політична експертиза як професія.
- 2.2. Рольові позиції професійного політичного аналітика.
- 2.3. Політологічний аналіз і політичні технології в різних сферах суспільно-політичного життя.
- 2.4. Кількісний і якісний аналіз політики.

Тема 3. Місце й роль сучасного політичного аналізу в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 5

3.1. Основні цілі, об'єкт і предмет політичного прогнозування, політичного консультування й політичної експертизи в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України.

3.2. Політична аналітика в державному управлінні й місцевому самоврядуванні як системне явище: процедури, методики, технології й результати.

3.3. Проблематика експертно-аналітичної діяльності та перспективи її розширення.

Змістовий модуль 2: Політична аналітика як галузь знань

Тема 4. Поняття, принципи, основні методи і суб'єкти політичної аналітики

4.1. Поняття «політичний аналіз» і «аналіз політики» і властиві їм методики аналізу.

4.2. Характеристика основних різновидів аналітики та аналітичних продуктів.

4.3. Типологічні характеристики суб'єктів аналітичної діяльності у сфері політики: аналітичні центри, вищі навчальні заклади, аналітичні управління, директорати

Тема 5. Аналітично-експертне середовище осмислення політики: систематизація світового і вітчизняного досвіду аналітичної роботи

5.1. Специфіка функціонування експертно-аналітичного середовища.

5.2. Типи, інструментарій та принципи експертно-аналітичної діяльності.

5.3. Проблематика експертно-аналітичної діяльності та перспективи її розширення.

5.4. Напрями аналітичного визначення ключових проблем європейської інтеграції України.

Тема 6. Аналітичні центри сучасності

6.1. «Фабрики думок» і розвиток соціальної інженерії.

6.2. Класифікація «фабрик думок».

6.3. Аналітичні центри на пострадянському просторі.

6.4. Методика роботи «фабрики думок».

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3: Особливості аналізу явищ політичного життя

Тема 7. Інформаційно-аналітична та прогностична діяльність у структурі політичного аналізу

7.1. Структура процесу вироблення, прийняття та реалізації політичного рішення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 6

7.2. Інформаційне забезпечення процесу вироблення, прийняття та реалізації політичного рішення.

7.3. Основні методики ситуаційного політичного аналізу: системний аналіз, івент-аналіз, причинно-наслідковий аналіз, SWOT-аналіз.

7.4. Групові методи експертного оцінювання.

Тема 8. Основні засади політичного прогнозування

8.1. Політичне прогнозування. Передбачення, пророкування та припис. Політичний прогноз як ймовірнісне судження. Нормативний і пошуковий політичний прогноз. Оперативний, короткостроковий, середньостроковий, довгостроковий та далекострочковий прогнози.

8.2. Методика прогностичного аналізу. Сценаріотехніка перспективного аналізу.

8.3. Політичний ризик: концептуалізація поняття. Ризик як атрибут політики.

8.4. Структура політичного ризику.

8.5. Застосування інструментарію політичного аналізу при дослідженні політичного ризику.

Тема 9. Прогнозування політичних криз

9.1. Поняття кризи як політичного феномену.

9.2. Інституційні кризи (парламентські, урядові, кризи місцевого самоврядування) та їх прогнозування.

9.3. Системні кризи (легітимаційні, аксіологічні, комунікаційні) як чинник розвитку політичної системи та їх прогнозування.

9.4. Прогнозування нестабільності та кризовості у політичній системі.

Змістовий модуль 4: Об'єкти політичного аналізу та особливості їх дослідження

Тема 10. Політичні події й ситуації як об'єкти політичного аналізу

10.1. Поняття політичної події та її складові за Ч. Маклеландом і Е. Азаром.

10.2. Поняття політичної ситуації та еволюція ситуаційного аналізу.

10.3. Складові компоненти політичної ситуації та основні види аналізу політичної ситуації.

10.4. Аналіз факторів зовнішнього середовища ситуації.

10.5. Івент-аналіз та SWOT – аналіз як методи аналізу політичних подій і ситуацій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 7

Тема 11. Соціально-політичні проблеми як об'єкти політичного аналізу

- 11.1. Поняття «проблема» у концепціях Б. Хогвуда і Л. Ганна.
- 11.2. Основні фактори, що впливають на формулювання проблеми
- 11.3. Пошук і визначення потенційних проблем.

Тема 12. Публічні політичні рішення як ключовий об'єкт політичного аналізу

- 12.1. Поняття публічного політичного рішення та основні підходи до його аналізу.
- 12.2. Найвідоміші схеми процесу прийняття політичних рішень.
- 12.3. Проблеми комплексного підходу в прийнятті публічних політичних рішень.

Тема 13. Методи розробки та прийняття публічних політичних рішень

- 13.1. Експертні оцінки: сутність, види й типи.
- 13.2. Технології, методи й рівні експертних оцінок.
- 13.3. Метод Дельфі.
- 13.4. Метод паттерн.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1				
Змістовий модуль 1. Політична аналітика як сфера професійної діяльності				
Тема 1. Проблеми визначення предметного поля політичного аналізу та моделі фахівця – аналітика	10	2	2	6
Тема 2. Політичний аналітик: роль і статус	12	2	2	8
Тема 3. Місце й роль сучасного політичного аналізу в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України	14	4	4	6
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	36	8	8	20
Змістовий модуль 2. Політична аналітика як галузь знань				
Тема 4. Поняття, принципи, основні методи і суб'єкти політичної аналітики	10	2	2	6
Тема 5. Аналітично-експертне середовище осмислення політики: систематизація світового і вітчизняного досвіду аналітичної роботи	14	4	2	8
Тема 6. Аналітичні центри сучасності	14	2	4	8
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	38	8	8	22
МОДУЛЬ 2				
Змістовий модуль 3. Особливості аналізу явищ політичного життя				
Тема 7. Інформаційно-аналітична та прогностична діяльність у структурі політичного аналізу	14	4	4	6
Тема 8. Основні засади політичного прогнозування	12	2	2	8
Тема 9. Прогнозування політичних криз	12	2	2	8
<i>Разом за змістовий модуль 3</i>	38	8	8	22
Змістовий модуль 4: Об'єкти політичного аналізу та особливості їх дослідження				
Тема 10. Політичні події й ситуації як об'єкти політичного аналізу	8	2	2	4
Тема 11. Соціально-політичні проблеми як об'єкти політичного аналізу	8	2	2	4
Тема 12. Публічні політичні рішення як ключовий об'єкт політичного аналізу	10	2	2	6
Тема 13. Методи розробки та прийняття публічних політичних рішень	12	2	2	8
<i>Разом за змістовий модуль 4</i>	38	8	8	22
ВСЬОГО	150	32	32	86

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 9

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	
1	Тема 1. Політична аналітика як сфера професійної діяльності	2	
2	Тема 2. Проблеми визначення предметного поля політичного аналізу та моделі фахівця – аналітика	2	
3	Тема 3. Політичний аналітик: роль і статус	4	
4	Тема 4. Місце й роль сучасного політичного аналізу в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України	2	
5	Тема 5. Аналітично-експертне середовище осмислення політики: систематизація світового і вітчизняного досвіду аналітичної роботи	2	
6	Тема 6. Аналітичні центри сучасності	4	
7	Тема 7. Інформаційно-аналітична та прогностична діяльність у структурі політичного аналізу	4	
8	Тема 8. Основні засади політичного прогнозування	2	
9	Тема 9. Прогнозування політичних криз	2	
10	Тема 10. Політичні події й ситуації як об'єкти політичного аналізу	2	
11	Тема 11. Соціально-політичні проблеми як об'єкти політичного аналізу	2	
12	Тема 12. Публічні політичні рішення як ключовий об'єкт політичного аналізу	2	
13	Тема 13. Методи розробки та прийняття публічних політичних рішень	2	
РАЗОМ		32	

6. Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи передбачає:

- опрацювання конспекту лекційних занять;
- опрацювання основної та додаткової літератури (в тому числі нормативно-правових актів сфери економічної безпеки);
- виконання домашніх завдань;
- написання рефератів, доповідей;
- розробка презентаційних тематичних матеріалів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 10

Питання для самопідготовки

Тема 1. Політична аналітика як сфера професійної діяльності

1. Зміст понять «політика», «державна політика» «державна влада», «державне управління», їх взаємозв'язок та співвідношення.
2. Виникнення та основні етапи розвитку аналітики.
3. Поняття політичного аналітика й експерта, еволюція понять.
4. Рольові позиції професійного політичного
5. Поняття синтетичної, статусно-рольової позиції політичного аналітика за Арнольдом Мелтснером.
6. Етика політичного аналізу й експертизи.
7. Ціннісні конфлікти й шляхи їхнього подолання за Альбертом Хіршманом.
8. Умови етичної бездоганності політичного аналітика за Пітером Френчем.

Тема 2. Проблеми визначення предметного поля політичного аналізу та моделі фахівця – аналітика

1. Історичні етапи розвитку аналізу політики як окремих галузі наукових досліджень та політичної практики.
2. Стан та основні проблеми подальшого вдосконалення аналізу політики в діяльності органів державної влади в Україні.
3. Роль вищої школи у підготовці політичних аналітиків та використання цієї категорії кваліфікованих спеціалістів у політичній сфері суспільного життя.
4. Політичний аналіз у системі політичних наук.
5. Основні підходи у визначенні робочої моделі фахівця-аналітика.

Тема 3. Політичний аналітик: роль і статус

1. Основні напрями діяльності політичних експертів.
2. Політична аналітика в сучасній Україні.
3. Публічні кар'єри ключових українських політичних експертів
4. Вимоги до політичних аналітиків: аналіз оголошень про пошук відповідних фахівців
5. Аналіз посадових обов'язків політичних аналітиків в існуючих структурах (директорати)

Тема 4. Місце й роль сучасного політичного аналізу в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України

1. Впровадження директоратів в українські міністерства як приклад створення аналітичних структур в державному управлінні
2. Взаємодія влади та органів місцевого самоврядування з неурядовими аналітичними центрами

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 11

3. Приклади розробки стратегій розвитку міст і територій як зразків аналітичних документів

Тема 5. Аналітично-експертне середовище осмислення політики: систематизація світового і вітчизняного досвіду аналітичної роботи

1. Інтернет-ресурси аналітичної діяльності.
2. Моделювання в політичній аналітиці.
3. Статистичний аналіз та його застосування.
4. Системний політичний аналіз.
5. Основні функції політичної аналітики.
6. Роль політичної аналітики в державному управлінні.
7. Аналітичне осмислення досвіду європейської інтеграції східноєвропейських країн.
8. Традиційні джерела інформації й методи збору даних.

Тема 6. Аналітичні центри сучасності

1. Аналітичні центри на пострадянському просторі.
2. Аналітичні центри та вища школа.
3. Методика роботи «фабрики думок».
4. Футурологічні політичні дослідження.
5. Специфіка діяльності аналітичних центрів.
6. Аналіз рейтингу неурядових аналітичних центрів
7. Державні і недержавні аналітичні центри в Україні.

Тема 7. Інформаційно-аналітична та прогностична діяльність у структурі політичного аналізу

1. Розробка концепцій і програм у сфері політики.
2. Спостереження і експеримент у політичній аналітиці.
3. Поняття і завдання фокус-груп.
4. Особливості застосування біографічного методу.
5. Застосування ігротехніки у політичному аналізі.
6. Джерела інформації й методи збору даних.
7. Д. Веймер і А. Вайнінг про загальні рекомендації стосовно організації та методики проведення інтерв'ю як найважливішого джерела інформації.
8. Моніторингові (трендові) опитування.
9. Кількісні та якісні методи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 12

Тема 8. Основні засади політичного прогнозування

1. Роль методів колективної експертної оцінки і «мозкової атаки» в політичному прогнозуванні.
2. Еволюція футуроорієнтованих підходів до опанування майбутнього в історії людської цивілізації.
3. Доповідь Римському клубові «Перша глобальна революція» А. Кінга і Б. Шнайдера.
4. Діалектика співвідношення дихотомій «модерн – постмодерн» і «модернізація – пост модернізація».
5. Домінування і заперечення «вестернізації» в ситуації постмодерну.
6. Факторний і кластерний аналіз у дослідженні міжнародних відносин.
7. Футурологія політики як науковий напрямок

Тема 9. Прогнозування політичних криз

1. Соціальні функції політичного ризику.
2. Застосування інструментарію політичного аналізу при дослідженні політичного ризику.
3. Структура політичного ризику
4. Суверенний політичний ризик
5. Кризова комунікація як процес взаємодії суспільних суб'єктів в умовах потенційної або реальної загрози їх діяльності, функціонуванню, існуванню.
6. Нормативно-правове регулювання кризових комунікацій.
6. Активне антикризове управління.
7. Реактивне антикризове управління.
8. Інтерактивне антикризове управління

Тема 10. Політичні події й ситуації як об'єкти політичного аналізу

1. Моноінституціональний та локальний (децизіоністський) аналізи політичної ситуації
2. Проблемний та діагностичний підтипи політичного аналізу
3. Політичні цінності: проблеми аналізу
4. Загальний аналіз політичної ситуації: вертикальний та горизонтальний підходи.
5. Фрагментарний аналіз політичної ситуації
6. Івент-аналіз як актуальний метод емпіричної політології.
7. Ситуаційний аналіз як засіб розробки стратегій політичних акторів.
8. Специфіка swot-аналізу як клієнт-орієнтованої техніки.
9. Складові компоненти політичної ситуації (умови політичного життя, якісні й кількісні характеристики суб'єктів-учасників, просторовий і часовий фактор, відбиття ситуації в суспільній свідомості й психології через

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 13

призму потреб і програм, ступінь впливу на функціонування політичної системи, результат політичної діяльності) і специфіка їхнього аналізу.

Тема 11. Соціально-політичні проблеми як об'єкти політичного аналізу

1. Д. Рочфорт і Р. Кобб про основні категорії опису проблеми та їх найбільш типові опції.
2. Соціальне конструювання цільових аудиторій, які істотно впливають на осіб, що приймають політичні рішення.
3. Типові проблеми політичного аналізу: способи концептуалізації.
4. Методи операціоналізації: розробка програми дослідження.
5. Вимір у політичному аналізі: статистичні й соціологічні методи.
6. Політично значимі цілі: субстанціональні й інструментальні.
7. Інструментальні цілі як обмеження.
8. А. Вілдавскі, Р. Мертон про цілі як ключові етапи у політичному аналізі й правила типових форм заміщення цілей, що дають аналітикові можливість сформулювати мету, завдання і критерії оцінювання з обліком практично значимих проблем.

Тема 12. Публічні політичні рішення як ключовий об'єкт політичного аналізу

1. Процес вироблення, прийняття та реалізації політичного рішення.
2. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень
3. Інформаційно-аналітичний документ: поняття і різновиди.
4. Аналітична записка як інформаційно-аналітичний документ
5. Принцип зворотного зв'язку в процесі прийняття публічних політичних рішень.
6. Багаторівневий характер прийняття політичних рішень.
7. Концепція маятникового характеру механізму прийняття державних рішень
8. Описовий (дескриптивний) та нормативний (прескриптивний) підходи до проблеми прийняття державнополітичних рішень.
9. Моделі політико-управлінського циклу.
10. Фази політико-управлінського циклу.
11. Альтернативні моделі «політико-управлінських потоків» Д. Кінгдона і «раундів» Г. Тейсмана

Тема 13. Методи розробки та прийняття публічних політичних рішень

1. Структура процесу вироблення, прийняття та реалізації політичного рішення.
2. Інформаційне забезпечення процесу вироблення, прийняття та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 14

реалізації політичного рішення.

3. Інформаційно-аналітичний документ: поняття і різновиди.

4. Структура механізму прийняття політичного рішення: субкомплекси (соціально-цілепокладальний, орієнтаційно-регулятивний, організаційно-інструментальний), модулі (агентономічний, телеономічний, епістемологічний, аксіологічний, тектологічний, праксіологічний) та субмодулі.

5. Процес вироблення, прийняття та реалізації політичного рішення.

6. Інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень

7. Інформаційно-аналітичний документ: поняття і різновиди.

8. Біхевіоралістична модель: «політична людина», приватні мотиви, суспільний інтерес як вмотивовані форми поведінки людей. Пошук балансу між вузькоогоїстичними мотивами та суспільним інтересом у процесі прийняття рішень.

9. Когнітивна модель «обмеженої раціональності»: необхідність виявлення ролі та структури знання у діяльності та поведінці суб'єкта політичного рішення; державна організація як основний суб'єкт прийняття політичного рішення.

10. Інкременталістська модель: політичне рішення – продукт тривалого торгу, поступовість та маргінальність у виробленні політичних рішень, неможливість адекватного аналізу процесу прийняття політичного рішення через брак інформації

11. Опишіть процес прийняття рішень

12.. Яка може бути мета політичного аналізу?

8. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і здобувачами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до здобувача, а також самостійної та індивідуальної роботи здобувача.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1) лекційні та практичні заняття, аналіз політичної літератури, використання методів аналізу, синтезу, індукції, дедукції, абстрагування та сходження від абстрактного до конкретного, сполучення історичного та логічного аналізу, уявний експеримент, моделювання, пояснення, дискусія;

2) аналітичні, порівняльні, дослідницько-пошукові методи, методи статистичної обробки даних, аналізу, синтезу, узагальнення, організаційного проєктування;

3) проєктування професійних ситуацій, виконання професійно-орієнтованого завдання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 15

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю, тестувань та семестрового контролю.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Змістові модулі (перелік тем)	Завдання	К-ть годин	Контролюючі заходи	Терміни виконання (семестр, тиждень)
1	Тема 1. Політична аналітика як сфера професійної діяльності Тема 2. Проблеми визначення предметного поля політичного аналізу та моделі фахівця – аналітика Тема 3. Політичний аналітик: роль і статус	1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	14	Захист підготовлених доповідей під час практичних занять	I сем. 1-4
		2. Підготовка до опитування в ході лекції за темою попередньої лекції	2	Тестування в ході лекції	I сем. 1-4
		3. Опрацювання літератури	4	Тестування в ході практичних занять	I сем. 4
Всього на блок змістовних модулів 1			20		
2	Тема 4. Місце й роль сучасного політичного аналізу в державному управлінні й місцевому самоврядуванні України Тема 5. Аналітично-експертне середовище осмислення політики: систематизація світового і вітчизняного досвіду аналітичної роботи Тема 6. Аналітичні центри сучасності	1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	14	Захист підготовлених доповідей під час практичних занять	I сем. 5-8
		2. Підготовка до опитування в ході лекції за темою попередньої лекції	4	Тестування в ході лекції	I сем. 5-8
		3. Опрацювання літератури	4	Тестування в ході практичних занять	I сем. 8
Всього на блок змістовних модулів 2			22		
3	Тема 7. Інформаційно-аналітична та прогностична діяльність у структурі політичного аналізу	1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	14	Тестування в ході лекції	I сем. 9-12

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 16

	Тема 8. Основні засади політичного прогнозування Тема 9. Прогнозування політичних криз	2. Підготовка до опитування в ході лекції за темою попередньої лекції	4	Тестування в ході лекції	I сем. 9-12
		3. Опрацювання літератури	4	Тестування в ході практичних занять	I сем. 12
Всього на блок змістовних модулів 3			22		
4	Тема 10. Політичні події й ситуації як об'єкти політичного аналізу Тема 11. Соціально-політичні проблеми як об'єкти політичного аналізу Тема 12. Публічні політичні рішення як ключовий об'єкт політичного аналізу Тема 13. Методи розробки та прийняття публічних політичних рішень	1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	14	Захист підготовлених доповідей під час практичних занять	I сем. 13-16
		2. Підготовка до опитування в ході лекції за темою попередньої лекції	4	Тестування в ході лекції	I сем. 13-16
		3. Опрацювання літератури	4	Тестування в ході практичних занять	I сем. 16
Всього на блок змістовних модулів 4			22		
Всього на дисципліну			86		

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та відпрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), проведення поточного тестування під час лекційних занять, підготовки доповідей для семінарських (практичних) занять та їх захисту, тестувань опрацювання літератури.

Семестровий контроль здійснюється у формі екзамену.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 17

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	100
8	8	9	8	9	8	9	8	8	6	6	7	6	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Zuckerman A.S. Doing Political Science: An Introduction to Political Analysis. – Routledge, 2019. – 208 p.
2. The Oxford Handbook of Contextual Political Analysis (Oxford Handbooks of Political Science). – Oxford University Press, 2006. – 882 p.
3. Kantola J., Lombardo E. Gender and Political Analysis. – New York: Red Globe Press, 2017. 254 p.
4. Ключник Р. М. Політичний аналіз. Політична кризологія : навч. посіб. – Дніпро: Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2019. –83 с.
5. Яковлев М. В. Концептополя політичної аналітики як прикладної політологічної дисципліни / М. В. Яковлев, А. І. Суслов, С. Ф. Шулімов // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2019. – Вип. 26. – С. 194-203.
6. Боднар І. Р. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : підручник; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. унту, 2018. 279 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	Екземпляр № 1	Арк 19 / 18

Допоміжна література

1. Кравець А.Ю., Алексєнко І.Г. Синергетична методологія та природничо-наукове пізнання як чинники прогнозування наукової новизни політологічних досліджень. *Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках*. 2022. № 5 (1). С. 90 – 97.
2. Піскун Д. Фукуяма про політичний розвиток та політичний занепад: уроки для України. *Соціально-політичні студії. Науковий альманах. Праці молодих науковців*. 2021. Вип. 5. С. 100 – 105. Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31714/1/100-105.pdf>
3. Ставченко С. Небезпека/ризик/криза як тріадна сутність політичного розвитку. *Evropský politický a právní diskurz*. 2017. № 2. С. 31 – 36. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/evrpol_2017_4_2_6.pdf
4. Стичинська А. Б. Військово-політичне прогнозування як умова забезпечення національної безпеки держави. *Актуальні проблеми політики*. 2022. № 69. С. 101 – 107.
5. Траверсе Т. М. Особливості розуміння політичних задач різних типів. *Український психологічний журнал*. 2017. № 1. С. 151 – 164.
6. Чепелюк Ю. Методи аналітико-прогностичних досліджень дипломатичних представництв. *Вісник Книжкової палати*. 2022. № 3. С. 28 – 34.
7. Шишименко І. М. Політичні експерти: хто вони? *Актуальні проблеми політики*. 2018. № 61. С. 244 – 254.
8. Ruser A. What to Think About Think Tanks: Towards a Conceptual Framework of Strategic Think Tank Behaviour // *International Journal of Politics, Culture, and Society*. – 2018. Vol. 31 iss. 2. – P. 179–192.
9. Keudel O., Carbou O. Think Tanks in a Limited Access Order: The Case of Ukraine // *East European Politics and Societies*. – 2020. – №35(3)
10. Hurst A.W. Reflections from the Think Tank Initiative and their relevance for Canada // *Canadian Journal of Development Studies/Revue canadienne d'études du développement*. 2020. – November 02. – P. 1-14.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка». Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
1. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/>
2. Журнал Актуальні проблеми політики. Режим доступу: <http://app.nuoua.od.ua/>
3. Національний інститут стратегічних досліджень. Режим доступу: <https://niss.gov.ua/>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/052.00.1/ М/ОК8-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 19 / 19</i>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

5. Електронні бази даних: <https://chtyvo.org.ua>; <http://kyiv-heritage.com>